

Τράπεζα θεμάτων Αντιγόνης Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_17957

Θέμα 50^{όν} Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 39-57**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

- ΙΣ. *Τί δ', ὦ ταλαῖφρον, εἰ τάδ' ἐν τούτοις, ἐγὼ
λύουσ' ἂν εἴθ' ἄπτουσα προσθείμην πλέον;* 40
- ΑΝ. *Εἰ ξυμπονήσεις καὶ ξυνεργάση σκόπει.*
- ΙΣ. *Ποῖόν τι κινδύνευμα; ποῖ γνώμης ποτ' εἶ;*
- ΑΝ. *Εἰ τὸν νεκρὸν ξὺν τῆδε κουφιεῖς χερί.*
- ΙΣ. *Ἦ γὰρ νοεῖς θάπτειν σφ', ἀπόρρητον πόλει;*
- ΑΝ. *Τὸν γοῦν ἐμὸν καὶ τὸν σόν, ἦν σὺ μὴ θέλης,
ἀδελφόν· οὐ γὰρ δὴ προδοῦσ' ἀλώσομαι.* 45
- ΙΣ. *Ἦ σχετλία, Κρέοντος ἀντειρηκότος;*
- ΑΝ. *Ἄλλ' οὐδὲν αὐτῶ τῶν ἐμῶν μ' εἵργειν μέτα.*
- ΙΣ. *Οἴμοι· φρόνησον, ὦ κασιγνήτη, πατήρ
ὡς νῶν ἀπεχθῆς δυσκλεῆς τ' ἀπώλετο,
πρὸς αὐτοφώρων ἀμπλακημάτων διπλᾶς
ὄψεις ἀράξας αὐτὸς αὐτουργῶ χερί·
ἔπειτα μήτηρ καὶ γυνή, διπλοῦν ἔπος,
πλεκταῖσιν ἀρτάναισι λωβᾶται βίον·
τρίτον δ' ἀδελφῶ δύο μίαν καθ' ἡμέραν
αὐτοκτονοῦντε τῶ ταλαιπώρῳ μόρον
κοινὸν κατειργάσαντ' ἐπαλλήλοιν χεροῖν.* 50
55

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**1. Να μεταφραστεί το τμήμα: *Τί δ', ὦ ταλαῖφρον ... μ' εἵργειν μέτα.*****(Μονάδες 30)****ΙΣΜΗΝΗ**

Αν ἔτσι ἔχουν τα πράγματα, δύστυχη, ἐγὼ τι ὄφελος θα μπορούσα να φέρω με το να χαλαρώνω ἢ να σφίγγω τον κόμπο;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Εξέτασε (σκέψου) αν θα με βοηθήσεις και θα συνεργαστείς μαζί μου.

ΙΣΜΗΝΗ

Για ποια επικίνδυνη πράξη μιλάς; Τι τάχα έχεις στο μυαλό σου;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

(Εξέτασε / Σκέψου) αν θα σηκώσεις το νεκρό μαζί μ'αυτό το χέρι.

ΙΣΜΗΝΗ

Αλήθεια σκέφτεσαι να τον θάψεις, μολονότι απαγορεύεται ρητά στους πολίτες;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Τον δικό μου, βέβαια, και τον δικό σου αδελφό (έχω στο νου μου να θάψω), εάν εσύ δεν θέλεις· γιατί, αλήθεια, δεν θα κατηγορηθώ ότι τον πρόδωσα (γιατί εμένα κανείς, αλήθεια, δεν θα με κατηγορήσει ότι τον πρόδωσα).

ΙΣΜΗΝΗ

Δύστυχη, (σκέφτεσαι να θάψεις αυτόν) ενώ το έχει απαγορεύσει ο Κρέων;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Αλλά αυτός δεν έχει κανένα δικαίωμα να με εμποδίσει να θάψω τους δικούς μου.

2. Πώς προέκυψε η αρχιτεκτονική μορφή του αρχαίου θεάτρου και ποια είναι τα βασικά μέρη του (ονομαστικά);

(Μονάδες 10)

Τα πρώτα ελληνικά θέατρα, όπως άλλωστε και το ίδιο το δράμα, συνδέονται με τη λατρεία του Διονύσου. Ο ανοιχτός κυκλικός χώρος, που λατρευόταν ο θεός, με την πάροδο του χρόνου και την εξέλιξη του διθυράμβου σε δράμα, μετασηματίστηκε βαθμιαία στη συγκεκριμένη αρχιτεκτονική μορφή του αρχαίου θεάτρου.

Τρία ήταν τα βασικά μέρη του αρχαίου θεάτρου:

- Το κυρίως θέατρον ή κοίλον**, το μέρος που προοριζόταν για τους θεατές.
- Η ορχήστρα**, ο κυκλικός ή ημικυκλικός χώρος, όπου *ᾠρχεῖτο*, ο χορός.
- Η σκηνή**, ο χώρος των υποκριτών.

3. Να σχηματίσετε από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους του κειμένου ένα ομόρριζο ουσιαστικό, απλό ή σύνθετο, της αρχαίας ελληνικής γλώσσας, χρησιμοποιώντας την κατάληξη που σας δίνεται.

ρηματικοί τύποι	κατάληξη	ομόρριζα ουσιαστικά
<i>ἄπτουσα</i>	-ίς	
<i>θάπτειν</i>	-ος	
<i>προδοῦσα</i>	-ία	
<i>άλωσομαι</i>	-ις	
<i>εἴργειν</i>	-ή	

(Μονάδες 10)

ἄπτουσα → ἀψίς
θάπτειν → τάφος
προδοῦσα → προδοσία
ἀλώσομαι → ἄλωσις
εἴργειν → εἰρκτή

Επιμέλεια: Αικατερίνη Ανδρικοπούλου - Φιλόλογος